

Dosarul nr. 3ra-723/2022

2-19202529-01-3ra-21072022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Gr. Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A Bostan, Gr. Dașchevici, Gh. Mîra)

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Supraten”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea pe Acțiuni „Supraten” împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal
al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ individual
defavorabil,

împotriva deciziei din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Supraten” și a fost menținută
hotărârea din 31 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 20 decembrie 2019, SA „Supraten” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, Biroului Vamal Centru cu privire
la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 21 octombrie 2019 a fost
recepționat procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.92.19/2-R din 15
octombrie 2019 întocmit de Biroul Vamal Centru.

A comunică că la perfectarea declarației vamale de import nr.3030I5419 din 06
aprilie 2015, marfa declarată „Acoperitoare pentru podea din prolipropilenă: mocheta cu
fire din prolipropilenă, în ruloane -9836,4 m² – 92 role”, cod vamal 57033018,
importată de SA „Supraten” de la SC „Axperpetuum Impex” SRL, specialistul în
domeniul vămuirii s-a bazat pe documente însoțitoare ale mărfii ce permit aplicarea
tratamentului tarifar preferențial și anume EUR-1 nr.M0097021 din 03 aprilie 2015,
care demonstrează originea europeană a mărfii.

Datele din documentele însoțitoare ale mărfii sunt introduse de specialistul în
domeniul vămuirii în programul de perfectare a declarațiilor vamale „VALAH”.
Ulterior, declarația completată este exportată în sistemul informațional integrat vamal
Asycuda World menită de a verifica, stoca și înregistra declarația dată.

La importul declarației, sistemul menționat verifică corectitudinea perfectării ultimei și în cazul apariției unor greșeli în perfectare, evidențiază greșelile prin sublinierea lor cu o linie roșie, obligând specialistul la corectarea lor. În cazul în care greșelile nu sunt corectate, sistemul Asycuda World nu permite stocarea și înregistrarea declarației vamale pentru prelucrarea ei ulterioară.

În cazul exportului declarației vamale nr.3030I5419 din 06 aprilie 2015 din programul VALAH și importul ei în sistemul Asycuda World, greșelile în perfectarea declarației de import nu au fost regăsite și evidențiate, prin urmare sistemul vamal a permis stocarea declarației conferindu-i un număr de înregistrare.

După înregistrarea în sistemul Asycuda World, declarația nr.3030I5419 din 06 aprilie 2015 a fost tipărită și prezentată pe suportul de hârtie la postul vamal Stăuceni 3030. Aici declarația a trecut toate etapele de verificare documentară, respectiv controlului a fost supusă și marfa pentru care a fost depusă declarația vamală. La finalul verificării, pe declarație a fost aplicată ștampila inspectorului vamal la care a fost repartizată declarația. Inspectorul de asemenea, nu a înregistrat prezența greșelilor în declarație și atribuirea incorectă a tratamentului tarifar preferențial, fapt demonstrat prin aplicarea ștampilei liber de vamă.

A considerat că, atât programul VALAH în care a fost perfectată declarația vamală nr.3030I5419 din 06 aprilie 2016, cât și sistemul informațional integrat vamal Asycuda World, nu permite specialistului în domeniu vămuirii care a declarat din numele SA „Supraten”, în cazul depistării unor greșeli și incorectitudini de calculare a taxelor vamale sau de aplicare a regimului tarifar preferențial, de a introduce careva modificări în program și sistem. Respectiv, în cazul în care specialistul ar fi observat o careva greșeală ce ține de beneficii și preferințe aplicate, sistemul sus-menționat îl obligă să înregistreze declarația vamală în așa mod ca ea să fie acceptată de sistemul Asycuda World.

A susținut că este de competența organelor statale luarea măsurilor necesare, ca modificările și schimbările care sunt efectuate în legislația vamală, să fie introduse și înregistrate la nivelul tuturor etapelor de verificare a declarațiilor vamale. Sistemul informațional Asycuda World trebuie să fie ajustat și actualizat în așa mod ca agenții economici din numele căror sunt depuse declarațiile vamale să nu fie obligați să răspundă pentru lacune și greșeli ce rezultă din omisiunea sau neintroducerea la timp a schimbărilor legislative parvenite în legislația vamală.

Ca urmare a verificării declarației vamale nominalizate, de către Serviciul Vamal a fost constat o eroare comisă de colaboratorii vamali și programele soft care sânt puse la dispoziția agenților economici de organele vamale, agenții fiind obligați să se conformeze acestor programe.

A considerat că obligațiile vamale urmează a fi achitate în suma corespunzătoare la data de 06 aprilie 2015, fapt care a avut loc la data de 11 noiembrie 2019 prin ordinul de plată nr.14599 în sumă de 6 062,44 de lei, conform deciziei de regularizare nr.1427 din 06 noiembrie 2019.

La fel, a considerat că obligația de achitare a majorărilor de întârziere cu recalcularea acestora ca fiind ilegală și contrară legislației în vigoare, deoarece

neachitarea obligațiilor vamale este o consecință a acțiunilor colaboratorilor și a programelor soft a organelor vamale.

A menționat că, potrivit prevederilor art.5 din Legea nr.235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, reglementarea activității de întreprinzător se efectuează prin legi, hotărâri/ordonanțe ale Guvernului și acte normative ale autorităților administrației publice. Alin.(3) prevede că, dubiile apărute la aplicarea legislației în procesul inițierii, desfășurării și lichidării afacerii vor fi interpretate în favoarea întreprinzătorului.

Conform art.901 din Codul civil, atunci când fără justificare debitorul nu își execută obligația creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Dacă debitorul demonstrează că neexecutarea obligației este justificată, creditorul poate recurge la oricare din mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1), cu excepția executării silite în natura și plății de despăgubiri.

Creditorul nu poate recurge la mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) în măsura în care a cauzat neexecutarea obligației debitorului.

A considerat că, în condițiile în care reclamantul a demonstrat că întârzierea executării obligației de achitare a obligațiilor vamale se datorează exclusiv organelor vamale, creditorul nu este îndreptățit să ceară plata despăgubire pentru prejudiciul suferit prin neexecutare.

Potrivit ar.216 alin.(8) din Codul fiscal, contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului său sau altui reprezentat al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.

La 28 octombrie 2019 de către SA „Supraten” a fost înaintat dezacordul argumentat cu privire la procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.92.19/2-R din 15 octombrie 2019.

Conform art.127¹³ din Codul vamal, decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorul vamal.

Titularul obligației vamale semnează decizia de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Conform art.288 din Codul vamal, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale și ale colaboratorilor vamali sânt contestate inițial la Serviciul Vamal.

Potrivit art.289 din Codul vamal, actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.

Art. 290 din Codul vamal prevede că, contestația trebuie să fie soluționată în termen de 30 de zile calendaristice, calculate din ziua depunerii contestației. Răspunsul la contestație se emite în scris și se comunică reclamantului. (2) Serviciul Vamal este în drept să prelungească termenul indicat la alin.(1) cu cel mult 30 de zile calendaristice, cu informare în termen de 3 zile a reclamantului și cu prezentare a motivelor care au stat la baza prelungirii termenului.

La 15 noiembrie 2019 de către SA „Supraten” a fost înaintată contestație împotriva deciziei de regularizare nr.1427 din 06 noiembrie 2019 și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.92.19/2-R din 15 octombrie 2019.

Ulterior, la 02 decembrie 2019 SA „Supraten” a recepționat răspunsul nr.28/11-19712 din 28 noiembrie 2019 prin care a fost informat că motive pentru admiterea cerințelor invocate nu s-au constatat.

A susținut că organul vamal nu este în drept să emită decizii de regularizare și să calculeze penalități spre încasare în cazul când informațiile de baza cărora s-a efectuat importul au fost exacte și complete, însă organul vamal a considerat ulterior că eronat nu a fost achitat dreptul de import.

Mai mult ca atât, obligația vamală a luat naștere doar la data întocmirii deciziei de regularizare, or, nu poate penalitatea să curgă înainte de cunoașterea și stabilirea obligației vamale.

A reținut că poziția SA „Supraten” este susținută inclusiv prin Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.665 cu privire la aplicarea unor prevederi ale legislației vamale ce reglementează stabilirea poziției tarifare pentru mărfurile importate cât și prin practica judiciară constată a Curții Supreme de Justiție la acest capitol.

A solicitat SA „Supraten” anularea deciziei de regularizare nr.1427 din 06 noiembrie 2019 în partea stabilirii obligației vamale, prin care au fost calculate drepturile de import în sumă de 46 062,44 de lei precum și în partea stabilirii obligației vamale prin care a fost calculată penalitate spre încasare în sumă de 31 271,43 de lei.

Prin hotărârea din 31 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediu Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ depusă de SA „Supraten” împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal privind anularea deciziei de regularizare nr.1427 din 06 noiembrie 2019 în partea stabilirii obligației vamale și calcularea drepturilor de import în sumă de 46 062, 44 de lei și a penalității în sumă de 31 271, 43 de lei.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 31 mai 2021, iar cererea de apel nemotivat a fost depusă la 03 iunie 2021 prin intermediul oficiului poștal (f.d. 105, 109).

La 21 septembrie 2021 SA „Supraten” a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 21 octombrie 2021, SA „Supraten” a depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.132, 137-142).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen, atât apelul nemotivat, cât și cel motivat a SA „Supraten” împotriva hotărârii din 31 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de SA „Supraten” și a fost menținută hotărârea din 31 mai 20121 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 179, 180-191).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.127¹¹, 127¹³, 181¹, 185, 202², 202³, 202⁵, 202⁷ din Codul vamal și a stabilit că la 06 aprilie 2015 SA „Supraten” a întocmit declarația vamală nr.3030I5419 din care rezultă că ultimul a importat mărfuri conform procedurii vamale – import definitiv a mărfurilor străine care fac obiect preferențial aplicate conform Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comitetul European a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificată prin Legea nr.112 din 02.07.2014, pentru produsele originare din Uniunea Europeană, de la exportatorul SC „Axperpetuum Impex” SRL din România. Mărfurile declarate ca „Acoperitoare pentru podea din polipropilenă: mocheta cu fire din polipropilenă, în ruloane -9836.4 m² – 92 role”, clasificate la poziția tarifară 570330 „covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile cu smocuri, chiar confecționate: Imprimat”, subpoziția 57033018 „Altele” conform Nomenclurii Combinată a Mărfurilor aprobată prin Legea nr.172 din 25.07.2014, au beneficiat de tratament preferențial (preferința 200) fără aplicarea taxei vamale la import stabilită prin prisma concesiilor tarifare din anexa XV și XV-D a Acordului de Asociere.

În perioada 01 octombrie 2019 – 15 octombrie 2019, de către colaboratorii Biroului Vamal Centru a fost efectuată reverificarea declarației vamale nr.3030I5419 din 06 aprilie 2015 privind verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial la marfa din anexa XV din Acordul de Asociere.

Prin citația de reverificare nr.14958 din 09 octombrie 2019, SA „Supraten” a fost invitat la organul vamal pentru a face cunoștință cu rezultatele controlului ulterior, în urma căruia a fost întocmit procesul verbal de reverificare nr.92.19/2-R din 15 decembrie 2019 potrivit căruia s-a constatat că mărfurile importate conform declarației vamale nr.3030I5419 din 06 aprilie 2015 sunt articole din categoria în faza eliminării „5” din calendarul pentru Republica Moldova, pentru care taxa vamală se elimină în etape egale, începând cu data intrării în vigoare a Acordului de Asociere, iar pentru anul 2015 cota taxei vamale constituie 8,33%, conform pct.4 lit.a) al anexei XV și concesiilor tarifare stabilite în anexa XV-D, astfel riscul examinat privind atribuirea incorectă a tratamentului tarifar preferențial se adeverește că agentul economic SA „Supraten” a beneficiat neîntemeiat de scutire totală de la achitare taxei vamale în baza dovezii de origine, pentru mărfurile importate din Uniunea Europeană.

Ca urmare, a iregularităților constatate, la data de 06 noiembrie 2019 Biroul Vamal Centru a adoptat decizia de regularizare nr.1427 prin care s-a stabilit obligații vamale și calcularea drepturilor de import în sumă de 46 062, 44 de lei și a penalității în sumă de 31 271, 43 de lei.

În contextul celor expuse, instanța de apel a conchis că mărfurile importate de SA „Supraten” conform declarației vamale nr. 3030I5419 din 06.04.2015 sunt articole din categoria în faza eliminării „5” din calendarul pentru Republica Moldova, pentru care taxa vamală se elimină în 6 etape egale, începând cu data intrării în vigoare a Acordului de Asociere, iar pentru anul 2015 cota taxei vamale constituie 8,33%, conform pct. 4 lit.

a) al anexei XV și concesiilor tarifare stabilite în anexa XV-D, astfel, riscul examinat privind atribuirea incorectă a tratamentului tarifar preferențial s-a adevărit, agentul economic „Supraten” SA a beneficiat neîntemeiat de scutire totală de la achitarea taxei vamale în baza dovezii de origine, pentru mărfurile importate din Uniunea Europeană.

Ca urmare a iregularităților constatate, în temeiul art. 127¹¹ alin.(1) lit. a), art. 127¹³, art. 181¹, art. 202², art. 202³ alin. (1) lit. g), alin.(2) lit. e), art. 202⁵ alin. (2) lit. b), art. 202⁷ alin. (1) din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, art. 7 din Legea nr.122 din 16.08.2019, s-au recalculat obligații vamale ce urmau a fi încasate la bugetul de stat al RM în sumă totală de 46062,45 de lei (taxa vamală - 38385,37 de lei; TVA - 7677,08 lei).

De asemenea, instanța de apel a aplicat prevederile art. 129 Codul vamal și art. 228 alin. (1) Codul fiscal și a conchis că prin actul administrativ contestat, SA „Supraten” a fost calculată majorarea de întârziere în conformitate cu prevederile art. 228 Cod fiscal și art.129 Cod Vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, respectiv argumentele apelantei precum că ”nu poate penalitatea să curgă înainte de cunoașterea și stabilirea obligației vamale” urmează a fi respinse ca neîntemeiate, or, art. 228 alin. (1) Cod Fiscal indică expres că, majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp.

Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

Mai mult Completul specializat al instanței de apel a reiterat și prevederile art. 129 alin. (22) Cod Vamal care indică expres că, „pentru sumele obligației vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import și de export, majorarea de întârziere se calculează pentru perioada de când sumele obligațiilor vamale respective urmau să fie achitate și pînă la data stingerii acestora. Înscrierea în fișa de evidență a plătitorului vamal a majorării de întârziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import și de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.”

Totodată, din cererea de chemare în judecată (f.d.3 alin. 4), Completul judiciar al instanței de apel a reținut că, SA „Supraten” de fapt este de acord cu achitarea drepturilor de import menționînd în acest sens că: ”În ce privește achitarea obligațiilor vamale considerăm că ele pot fi achitate în suma valorii cît ar fi trebuit să fie achitate sumele corespunzătoare la data de 06 aprilie 2015, fapt care a avut loc la data de 11 noiembrie 2019 prin ordinul de plată nr. 14599 în sumă de 46062,44 de lei, conform Deciziei de regularizare 1427 din data de 06 noiembrie 2019”, în continuare reclamanta făcînd trimitere la dezacordul în parte ce ține doar de penalitățile calculate.

Respectiv, prin afirmațiile apelantei aceasta de fapt confirmă necesitatea încasării drepturilor de import ce nu au fost încasate la momentul vămuirii ca urmare a beneficierii neîntemeiate de scutirile aplicate la momentul vămuirii făcînd trimitere doar la netemeinicia necesității calculării penalităților reflectate în decizia de regularizare contestată, penalități, care, după cum a fost elucidat anterior, au fost

calculate strict în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (1) Cod fiscal și din art. 129 alin. (22) Cod vamal al Republicii Moldova.

Astfel, argumentul părții apelante precum că penalitatea nu poate curge înainte de cunoașterea și stabilirea obligațiilor este neîntemeiat, or prevederile enunțate supra stabilesc expres perioada pentru care se calculează majorarea de întârziere. Totodată, deși apelanta confirmă despre necesitatea achitării drepturilor de import, totuși aceasta face trimitere la faptul că, decizia de regularizare nr.1427 din 06 noiembrie 2019 în partea stabilirii obligației vamale și calcularea drepturilor de import în sumă de 46 062 (patruzeci și șase mii șaiszeci și doi) lei 44 bani, ”este o consecință a acțiunilor colaboratorilor și a programelor soft a organelor vamale” instanța de apel a menționat că potrivit art. 181¹ alin. (7) Cod vamal, dacă după controlul ulterior rezultă că dispozițiile ce reglementează destinația vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, indiferent de nivelul și forma de control vamal aplicate anterior.

Totodată, conform Ordinului Serviciului Vamal „Cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a Deciziei de regularizare” nr. 333-O din 31.07.2014, publicat în Monitorul Oficial nr.256-260/1250 din 29.08.2014, se indică expres cazurile când se va emite Decizia de regularizare.

Astfel, conform pct. 3) al Ordinului menționat Decizia de regularizare, ca titlu executoriu, se va emite în următoarele cazuri: a) apariției obligației vamale în temeiul art. 127, 1272 - 12712 din Codul vamal, inclusiv în situația în care lipsește declarația vamală în detaliu, declarația sumară sau formularul tipizat TV-14; b) încheierii din oficiu a unui regim vamal suspensiv sau a exportului temporar, cu utilizarea garanției constituite la plasarea sub regimul vamal, inclusiv conform prevederilor pct.71 (2) al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02.11.2005; c) constatărilor efectuate, pe parcursul derulării controlului ulterior prin audit postvămuire și/sau reverificării declarației vamale, la finalizarea acestuia, sau în cadrul unui control repetat al acestuia; d) corectării erorilor de calcul, ca rezultat al verificărilor efectuate după validarea declarației vamale în detaliu și a erorilor comise într-o decizie de regularizare emisă anterior; e) recalculării obligației vamale ca rezultat al modificărilor în legislație cu acțiune retroactivă; f) anulării obligației vamale, ca rezultat al prezentării documentelor confirmative pentru aplicarea unui tratament tarifar favorabil sau preferențial; g) anulării obligației vamale, drept consecință a executării unei hotărâri de judecată sau de către Serviciul Vamal în urma examinării cererii prealabile (contestației) asupra unei decizii de regularizare; h) introducerii modificărilor în declarația vamală în detaliu, validată în sistemul informațional “ASYCUDA World”, ca rezultat al aprobării procesului-verbal de corecție; i) apariției obligației vamale ca rezultat al încheierii procedurii de amânare a determinării definitive a valorii în vamă.

Respectiv, în prezenta speță, în urma examinării Deciziei de regularizare, se constată că, în caseta nr. 4 a acesteia se face mențiunea că motivul întocmirii Deciziei de regularizare are drept bază pct.3) lit. a) și lit. c) a Ordinului Serviciului Vamal nr. 333-O din 31.07.2014.

Totodată, caseta nr. 5 a Deciziei de regularizare, indică temeiul legal a întocmirii Deciziei de regularizare și anume art. 127¹¹ alin.(1) litera a) Cod Vamal al RM, temei ce întrutotul se încadrează ca motiv de emitere a deciziei de regularizare reflectat în pct.3) litera. a) a Ordinului nr. 333-0 din 31.07.2014.

Reieșind din cele expuse instanța de fond absolut întemeiat a constatat că actul administrativ contesta la caz este legal, emis în corespundere cu prevederile legale, respectiv pretențiile reclamantului SA „Supraten” corect au fost respinse ca neîntemeiate.

La 18 martie 2022, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul adresei electronice, a notificat SA „Supraten” dispozitivul deciziei și la 18 martie 2022 SA „Supraten” a depus cererea de recurs nemotivată (f.d.192, 193).

La 22 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SA „Supraten” a depus cererea de recurs motivată împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea integrală a acțiunii (f.d. 200-207).

În motivarea recursului recurentul a indicat argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La 18 martie 2022, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul adresei electronice, a notificat SA „Supraten” dispozitivul deciziei și la 18 martie 2022 SA „Supraten” a depus cererea de recurs nemotivată (f.d.192, 193).

Curtea de Apel Chișinău la 23 iunie 2022 a notificat SA „Supraten” copia deciziei motivate a instanței de apel și la 22 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SA „Supraten” a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei instanței de apel din 01 martie 2022 (f.d. 199, 200-209).

În condițiile enunțate, atât recursul nemotivat depus la 18 martie 2022 și cel motivat depus la 22 iulie 2022 sunt în termen.

La 27 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serviciului Vamal al RM și Biroului Vamal Centru copia recursului motivat depus de SA „Supraten”, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 12 august 2022 Serviciul Vamal al RM a depus referință, prin care a solicitat de a considere recursul depus de SA „Supraten” drept inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de SA „Supraten”, inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui

recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Supraten”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Supraten” se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru